

Вистава «Палімпсест»
(прем'єра 2005)
за текстами Василя Стуса
Керівник проекту: Роман Веретельник
Актриса: Галина Стефанова
Режисер: Микола Мерзлікін
Художник: Ігор Білецький
Світло, звук: Євген Коп'ов
Науковий консультант: Дмитро Стус

Богдана Бондар

ПАЛІМПСЕСТ ГАЛІ СТЕФАНОВОЇ

«...Галя Стефанова — унікальна українська акторка, яка має сміливість мати громадянську позицію, а ще володіє надзвичайно чутливим серцем. Її серце здатне сприйняти чужий біль, як власний. Ця властивість може видатись комусь непотрібною професійному акторові, але чи гола техніка здатна так заворожувати зал! Ти забуваєш суворе Стусове обличчя чи, властиво, якесь воно тобі стає рідніше і не таке суворе. Галя Стефанова з чистим відкритим жіночим (!) обличчям зуміла стати реальним втіленням поетового світу...»

Інтернет видання «Арт-поступ» 23.09.2004

Лариса Брюховецька

ПОЕТ У В'ЯЗНИЦІ («ПАЛІМПСЕСТ»)

Вірші Василя Стуса і його листи з неволі до рідних, драматургічні за своєю природою, немов би вимагають саме сценічної реалізації. Автори вистави намагаються показати драму буття унікальної людини, яка всупереч абсурдності й жорстокості довкілля спромоглась жити і творити за законами свого ества. Стрижнем сюжетної лінії вистави є стосунки Василя із дружиною Валею. Вистава збудована із найінтимніших деталей їхніх взаємин, документальне переплітається з реальним.

«...Вжитись у ситуацію в'язня, передати оцю безкінечну самотність, оці майже примарні зв'язки із зовнішнім світом непросто. Тим більше непросто жінці зіграти внутрішній світ чоловіка. Актриса виконала ці завдання, перевтілюючись, вживаючись у ситуацію, тому що йшлося не про те, що роз'єднує статі, а що їх об'єднує — про силу духу».

Часопис «Кіно Театр» №5 2004

Ярослава Ванєчка

КРОК ДО САМИХ СЕБЕ...

«Декорації спектаклю доволі прості: табурет, на ньому – посылка. Посылка ця одна з багатьох, які Валентина Попелюх, дружина поета, відправляла чоловікові до тюрем. «Уже моє життя в інвентарі Розбите і розписане по графах», – писав Стус в одному з віршів. По суті, ці суті ці рядки можна назвати стержнем вистави: один за одним перед глядачем з'являються предмети, до яких міг доторкнутися Василь на чужині, – яблуко, сорочка, горіхи, торбинка з якимось зерном, – все, проникле домівкою. А за цими предметами перед ним і нами постають образи людей, рідних для поета людей, від яких його було відлучено, – мама, дружина, син. До них він доторкнутися не міг, міг тільки писати листи, лєвова частка яких до адресатів не дійшла. Те, що збереглося, стало основою вистави.

З діалога актриси і критика:

– *У продовження теми... Перший образ, який ми бачимо у виставі, це образ матері поета. І вона кидася – в зал, по суті, – дуже гіркі слова про те, що, мовляв, де всі були раніше, чому не врятували, не вступилися, мовчали, а нині він усім потрібен.*

– Їлина Яківна мала право так сказати. Це достовірні її слова з одного інтерв'ю. Я відчуваю цю її правоту, і саме тому починаю виставу з молитви. Це все-таки вторгнення у чуже життя. Але не повертатися до таких сторінок нашої історії, забути про одну з них, на якій записано ім'я Стуса, це теж неправильно. Про маму він писав «...добре, що не зуміла Мене од біди вберегти». За все своє життя він не відступився від своїх ідеалів, стверджував їх, і, я так думаю, не дарма сподівався на відгук з «будучини».

«Інтернет-часопис про культуру» 09.05.2005